

درس ۱۳

۱- **نظام پادشاهی استبدادی چه نوع حکومتی است؟** حکومتی است که در آن ، پادشاه از قدرت و اختیارات فراوانی برخوردار است و بر اساس میل و اراده ی خود حکومت می کند. به عبارت دیگر ، اداره ی کشور تابع هیچ قانونی نیست و خواست پادشاه حکم قانون را دارد .

۲- **نظام پادشاهی مشروطه چه حکومتی است؟** نوعی از حکومت است که در آن قدرت و اختیارات پادشاه بر اساس قانون محدود می شود و اداره ی کشور در اختیار نهادهایی مانند مجلس شورا و هیئت وزیران (دولت) قرار می گیرد .

۳- زمینه های سیاسی و اقتصادی انقلاب مشروطه را بنویسید ؟

به دلیل عقب ماندگی حکومت قاجار در برابر روسیه و انگلستان ، سرزمین های پهناوری از خاک کشور ما جدا شدند .

از سوی دیگر ، واگذاری امتیاز های بسیار به انگلیسی ها و روس ها علاوه بر این که باعث تسلط بیگانگان بر منابع ثروت اقتصادی کشور شد ، ضربه ی شدیدی به صنعت ، کشاورزی و بازرگانی ایران وارد کرد و بیکاری را در سراسر کشور گسترش داد .

سخت گیری و بی رحمی مأموران مالیاتی نیز بر شدت فقر عمومی افزود . مردم ایران ضعف و بی کفایتی حکومت قاجار را علت اصلی این مسائل و مشکلات می دانستند .

کانال مطالعات اجتماعی سجاد پودینه

@motaleat1400

@Sajadpoudineh

۴- زمینه های فکری و فرهنگی انقلاب مشروطه به چند دسته تقسیم می شوند ؟

به دو دسته ۱- زمینه های داخلی ۲- زمینه های خارجی

۵- **زمینه های داخلی انقلاب مشروطه را بنویسید ؟** آموزه های دین اسلام و مذهب شیعه مردم را به مبارزه با ظلم و تلاش برای برقراری عدالت فرا می خواند . مردم مسلمان ایران با درس گرفتن از قیام امام حسین (ع) و واقعه ی کربلا ، همواره آماده بودند که در برابر ظلم و بی عدالتی بایستند .

۶- **زمینه های خارجی انقلاب مشروطه را بنویسید ؟** ۱- آشنایی ایرانیان با افکار و دستاوردهای تمدن جدید اروپا ۲- رخ دادن انقلاب کبیر فرانسه .

۷- **انقلاب کبیر فرانسه چه تأثیری بر وقوع انقلاب مشروطه داشت ؟** این انقلاب اندیشه ی آزادی خواهی و حکومت مشروطه را در سراسر اروپا گسترش داد . عده ای از ایرانیان که با کنجکاوای در جست و جوی دلایل عقب ماندگی ایران و پیشرفت کشورهای اروپایی بودند ، متوجه نظام مشروطه حکومت قانونمند در آن کشورها شدند . آنان سرانجام به این نتیجه رسیدند که ایران نیز با داشتن حکومت مشروطه می تواند در مسیر پیشرفت و ترقی قرار گیرد .

۸- **روشنفکران چه کسانی بودند؟ و نقش آنها در انقلاب مشروطه چه بود ؟** آنها اغلب تحصیل کردگان اروپا و مدرسه ی دارالفنون بودند ، مردم را با محاسن حکومت قانون(حکومت مشروطه) و معایب استبدادی آشنا کردند .

۹- چه عواملی انگیزه و اراده ی مردم را برای مبارزه با استبداد و سلطه ی خارجی دو چندان کرد ؟

۱- موفقیت نهضت تنباکو- ۲ قتل ناصرالدین شاه به دست میرزا رضا کرمانی .

۱۰- **چرا دوران حکومت مظفرالدین شاه بر خشم و نارضایتی مردم افزود ؟** در دوره ی پادشاهی او سوء استفاده و ستمگری مأموران حکومت و دخالت بیگانگان در امور کشور ادامه یافت و بر خشم و نارضایتی مردم افزود .

۱۱- رهبران روحانی که با تشکیل انجمنی از آزادی خواهان به فکر ایجاد تغییراتی به نفع مردم بودند کدامند؟

آیت الله سید محمد طباطبایی و آیت الله سید عبدالله بهبهانی .

۱۲- **یکی از مهم ترین حوادثی که بروز انقلاب مشروطیت را سرعت بخشید چیست؟ توضیح دهید ؟** ماجرای به چوب بستن بازرگانان بود . عین الدوله ، صدراعظم مستبد، برای ترساندن مخالفان و جلوگیری از گسترش اعتراض ها ، تعدادی از بازرگانان را به بهانه ی گران شدن قند به چوب بست . به دنبال این واقعه ، بازار بسته شد و گروهی از علما به رهبری آیت الله طباطبایی به نشانه ی اعتراض از تهران به ری مهاجرت کردند و در حرم شاه عبدالعظیم . بست نشستند .

۱۳- مهم ترین خواسته ی معترضین در حرم حضرت عبدالعظیم چه بود؟ تأسیس عدالت خانه برای رسیدگی به شکایت های مردم بود .

۱۴- وقتی حکومت قاجار به خواسته های مهاجران حرم عبدالعظیم عمل نکرد ، علما و مردم چه کردند؟ از جمله خواسته ی معترضان چه بود؟
اعتراض های مردمی دوباره شروع شد . در جریان این اعتراض ها طلبه ی جوانی به نام سید عبدالحمید به شهادت رسید و در نتیجه تعدادی از علما این بار به نشانه ی اعتراض به قم مهاجرت کردند . هم زمان تعدادی از مردم تهران در اعتراض به حکومت قاجار در سفارت انگلستان . بست نشستند . از جمله خواسته ی معترضان ، تأسیس عدالت خانه و تشکیل مجلس شورا بود .

۱۵- دو مورد از عوامل موفقیت انقلاب مشروطیت را بیان کنید؟

کانال مطالعات اجتماعی سجاد پودینه

الف) آموزه های دین اسلام و مذهب شیعه

@motalet1400

ب) حضور علما و روشنفکران در کنار سایر گروه ها

@Sajadpoudineh

ج) آشنایی ایرانیان با افکار و دستاوردهای تمدن جدید اروپا

۱۶- چه گروه ها یا قشرهای اجتماعی در انقلاب مشروطیت نقش موثری داشتند ؟

گروه ها و قشرهای اجتماعی مختلف مانند روحانیون ، بازرگانان ، روشنفکران ، تاجران ، پیشه وران و کارگران .

۱۷- موانع و مشکلات حکومت مشروطه را بنویسید ؟

۱- مخالفت و دشمنی مستبدان ۲- اختلاف و دو دستیگی میان مشروطه خواهان ۳- افزایش دخالت های خارجی ۴- وقوع جنگ جهانی اول .

۱۸- انقلاب مشروطیت با هدفی شکل گرفت؟

با هدف برقراری حکومت قانون و رها کردن کشور از چنگ استبداد داخلی و سلطه ی خارجی شکل گرفت .

۱۹- پس از مظفردالدین شاه چه کسی جانشین او شد؟ و چه کرد؟ محمد علی شاه جانشین او پادشاهی مستبد بود . او با پشتیبانی

دولت روسیه و حمایت مستبدان داخلی ، تصمیم گرفت حکومت نوپای مشروطه را نابود سازد و نظام پادشاهی استبدادی را دوباره برقرار کند .

۲۰- چه کسانی به مخالفت با اقدامات محمد علی شاه پرداختند ؟ نتیجه آن چه شد؟ مجاهدان مشروطه خواه در تبریز به رهبری ستارخان و باقرخان

در برابر حکومت استبدادی محمد علی شاه به پا خاستند . علمای مشروطه خواه نجف نیز آنان را به مقاومت در برابر شاه مستبد دعوت کردند . طرف داران مشروطه در گیلان و اصفهان با مشاهده ی ایستادگی مردم تبریز ، روحیه گرفتند و راهی پایتخت شدند . آنها پس از فتح تهران ، محمدعلی شاه را برکنار کردند و پسر خردسالش ، احمد میرزا را به جانشینی او برگزیدند .

۲۱- چرا آیت الله شیخ فضل الله نوری با انقلاب م ر شوطه به مخالفت پرداخت؟ وی معتقد بود افرادی که رهبری انقلاب را به دست گرفته اند ، به

اسلام اعتقادی ندارند و می خواهند افکار و فرهنگ کشورهای اروپایی را در ایران گسترش دهند . منظور او برخی از روشنفکران بودند که در تقلید از اروپاییان زیاده روی می کردند .

۲۲- شیخ فضل الله نوری توسط چه کسانی به شهادت رسید؟ برخی از مشروطه خواهان بعد از برکناری محمدعلی شاه ، با فرصت طلبی شیخ را به

اتهام مخالفت با نظام مشروطه محاکمه کردند و به شهادت رساندند. شهادت مجتهد معروف پایتخت ، تأثیر نامطلوبی بر اوضاع ایران داشت و موجب اختلاف و دشمنی بیشتر در داخل کشور شد .

۲۳- قرارداد ۱۹۰۷ بین چه کشورهایی و چرا بسته شد؟ انگلستان و روسیه برای مقابله با قدرت روزافزون آلمان و متحدانش ، تصمیم گرفتند به

اختلاف های خود پایان دهند و به جای رقابت ، با یکدیگر همکاری کنند . به همین دلیل این دو کشور طی قرارداد ۱۹۰۷ ایران را میان خود تقسیم کردند .

۲۴- روسیه و انگلستان در قرار داد ۱۹۰۷ چه تصمیمی در باره ایران گرفتند؟ تصمیم گرفتن ایران را بین خود تقسیم کنند .

۲۵- هدف انگلستان و روسیه از امضای قرارداد ۱۹۰۷ چه بود؟ کنار گذاشتن اختلافات خود برای مقابله با قدرت روزافزون آلمان و متحدانش .

۲۶- قرارداد ۱۹۰۷ چه نتایجی برای ایران داشت؟ روسیه با خیالی آسوده در امور داخلی ایران مداخله می کرد. و اجازه نمی داد که دولت و مجلس اوضاع آشفته ی کشور را سروسامان دهند. علاوه بر این، نیروهای روسیه وارد خاک ایران شدند. آنها در تبریز تعدادی از مشروطه خواهان را کشتند و در مشهد نیز حرم امام رضا(ع) را به گلوله بستند.

۲۷- در جنگ جهانی اول متحدین و متفقین چه کشورهایی بودند؟ کشورهای آلمان، ایتالیا، اتریش و مجارستان که به متحدین معروف بودند و در سوی دیگر انگلستان، روسیه و فرانسه بودند که به متفقین مشهور شدند. در اواخر جنگ، آمریکا نیز به متفقین پیوست.

۲۸- در جنگ جهانی اول موضع دولت ایران چه بود؟ دولت ایران در ابتدای جنگ جهانی اول بی طرفی کامل خود را اعلام کرد اما انگلستان، روسیه و عثمانی این بی طرفی را نادیده گرفتند و نیروهای خود را وارد ایران کردند. پس از آن برخی مناطق ایران صحنه ی نبرد نیروهای روسیه و انگلستان با قوای عثمانی شد.

۲۹- آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی جنگ جهانی اول در ایران را بیان کنید؟ جنگ جهانی اول موجب بی ثباتی و آشفتگی بیشتر اوضاع ایران شد. به دلیل حضور نیروهای اشغالگر و درگیری های نظامی، دولت مرکزی به نهایت ضعف و درماندگی رسید و تسلط خود را بر امور کشور از دست داد. نافرمانی و سرپیچی از فرمان دولت مرکزی گسترش یافت و امنیت و اسایش مردم از بین رفت. ایرانیان دچار بلا و مصیبت های بزرگی مانند قحطی، فقر، گرسنگی و شیوع بیماری های واگیردار شدند و افراد زیادی جان خود را از دست دادند.

۳۰- به نظر شما چرا مردم ایران در جنگ جهانی اول به آلمان و متحدانش گرایش داشتند؟ چون فکر میکرد آلمان قدرت برتر جنگ است.

*- انقلاب مشروطیت جنبشی بود که در دوره حکومت در ایران رخ داد. (سیاسی - اجتماعی - مظفرالدین شاه)

*- انقلاب کبیر فرانسه همزمان با تأسیس حکومت در ایران رخ داد. (قاجار)

*- رهبری انقلاب مشروطیت را و بر عهده داشتند. (علما - روشنفکران)

*- سرانجام در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ ش فرمان مشروطه را صادر کرد. (مظفرالدین شاه)

*- به دستور مجلس به توپ بسته شد و منحل گردید. (محمدعلی شاه)

*- مجاهدان مشروطه خواه در تبریز به رهبری و در برابر حکومت استبدادی محمد علی شاه به پا خاستند. (ستارخان - باقرخان)

*- جنگ جهانی اول پس از سال با پیروزی به پایان رسید. (۴ - متفقین)

*- دلیرمردان تنگستانی به فرماندهی با ایثار جان خویش ضربه ی سنگینی به اشغالگران وارد آوردند. (رئیسعلی دلواری)

کانال مطالعات اجتماعی سجاد پودینه

@motaleat1400

@Sajadpoudineh